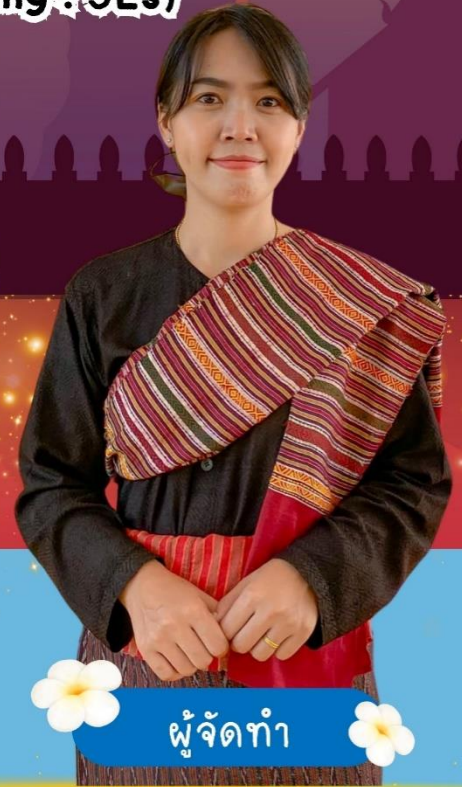

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน
(The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)

ผู้จัดทำ

นางสุภาณี ราษฎร์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครุชำนาญการ
วิชาเอก : สังคมศึกษา

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ในปีการศึกษา 2567 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนจึงได้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการพัฒนาหลักสูตรและนวัตกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพ ที่เสริมสร้างอัตลักษณ์อุบลราชธานี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) จึงจัดทำขึ้นเพื่อรายงานนวัตกรรมการศึกษาในระดับชั้นเรียน ตามนโยบายโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขอขอบพระคุณ นางอุบลวรรณ หอมสิน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) นายบุญมี ช้างน้อย รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ปกครองและชุมชน ที่ให้การสนับสนุนจนแบบรายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษาฉบับนี้ จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้า หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำขออภัย ณ ที่นี้ด้วย

นางสุภาณี ราตรี

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แบบรายงานนวัตกรรมทางการศึกษา	1
1. ชื่อนวัตกรรม	1
2. ผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. ที่มาและความสำคัญ	1
5. วัตถุประสงค์	2
6. กลุ่มเป้าหมาย	2
7. เครื่องมือที่ใช้	2
8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	3
9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	7
11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	10
- ผลการทดสอบก่อนและหลังเรียน	10
- ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	11
- ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน	12
- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	13
12. บทเรียนที่ได้รับ	14
13. เงื่อนไขความสำเร็จ	16
14. ภาพกิจกรรม	17
ภาคผนวก	
- แผนการจัดการเรียนรู้	20
- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน	38
- แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	39
- แบบประเมินการประเมินการนำเสนอผลงาน	40
- แบบประเมินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	41

รายงานนวัตกรรมทางการศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2567

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

1. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)

2. ผู้จัดทำ

ชื่อ - สกุล : นางสาวภาณี ราตรี

ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

วิชาเอก : สังคมศึกษา

3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

ปีการศึกษา 2567 (ตั้งแต่ 16 พฤษภาคม 2567 – 30 มีนาคม 2568)

4. ที่มาและความสำคัญ

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 1 บ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ เป็นตำบลในอำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ทิศตะวันตกเฉียงเหนือของอำเภอเมืองอุบลราชธานี ห่างจากตัวเมืองอุบลราชธานีประมาณ 20 กิโลเมตร มีพื้นที่ 78 ตารางกิโลเมตร และมีหมู่บ้านในเขตปกครองทั้งสิ้น 7 หมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 13 ชุมชน (หมู่) พื้นที่ทั้งหมดอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ ปัจจุบันตำบลหนองบ่อมีประชากรทั้งสิ้น 7,673 คน จำนวนครัวเรือน 1,842 ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่พูดภาษาไทยถิ่นอีสาน สำเนียงลาวกาวอาณาเขตติดต่อกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ได้แก่ ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลหนองขอน อำเภอเมืองอุบลราชธานี และตำบลหัวดอน อำเภอเชียงใน ทิศใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลหนองกิงเพล และตำบลบึงหวาย อำเภวารินชำราบ ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลแจระแม อำเภอเมืองอุบลราชธานี ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลชีวาน อำเภอเชียงใน และตำบลหนองแวง อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำของแม่น้ำ 3 สาย ได้แก่ แม่น้ำชี ทางทิศตะวันตก แม่น้ำมูล ทางทิศใต้ และลำเซบายทางทิศเหนือและทิศตะวันออก พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก สถานที่สำคัญคืออุทยานนาควัตร

ภายในชุมชนมีหัตถกรรมค้าขายและประกอบธุรกิจส่วนตัว มีภูมิปัญญาที่หลากหลายและเป็นเอกลักษณ์ เช่น การทอผ้า การจักสาน การหาปลา หาของป่า การทำนา การทำเกษตรทฤษฎีใหม่แบบผสมผสาน จากภูมิปัญญาชาวบ้านทำให้ชุมชนมีรายได้ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ ส่วนวัฒนธรรมด้านประเพณี เป็นชุมชนที่เด่นชัดในด้านการช่วยเหลือการแบ่งปัน และมีเอกลักษณ์ในตัว ส่งเสริมประเพณีพื้นบ้าน เช่น บุญบั้งไฟ การแข่งเรือยาว ประเพณีชาวบ้าน งานพื้นบ้านต่างๆ และมีการส่งเสริมภูมิปัญญาทุกด้าน การทอผ้าไหมลายลูกแก้ว ย้อมด้ามะเกลือ การทอผ้าชิ้นไหมลายปราสาทผึ้ง ผ้าไหมลายทิว มีการเผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มีบ้านโฮมสเตย์ที่เปิดสอนภาษาอังกฤษโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา สร้างตลาดในการกระจายสินค้า สร้างนวัตกรรมของชุมชน เป็นชุมชนที่น่าอยู่

บรรยากาศดี ร่มรื่น มีหน่วยงานราชการ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองบ่อ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ โรงเรียนมัธยม โรงเรียนหนองบ่อสามัคคีวิทยา อุทยานนาควัตร มีสถานประกอบพิธีทางศาสนา วัดบูรพาพิสัย วัดบ้านสำลาก วัดสระบัว มีแม่น้ำ ลำคลอง อุดมสมบูรณ์ มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ โดยเฉพาะ เกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้ในการดำรงชีวิต และเป็นชุมชนที่น่าอยู่

ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไปโดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของความเป็นมา ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อต่อชีวิตของผู้เรียนเอง จึงเกิดแนวความคิดการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในรายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)

5. วัตถุประสงค์

- 5.1 เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2567
- 5.2 เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายความหมาย ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรมได้
- 5.3 เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความสำคัญ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อและวัฒนธรรมของจังหวัดอุบลราชธานีได้

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 18 คน

7. เครื่องมือที่ใช้

7.1 แผนการจัดการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระสำคัญ	ชั่วโมง
วัฒนธรรมบ้านฉัน	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ	วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น คือ วัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองต๋มเพื่อขอฝน	1
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี	อุบลราชธานีเป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วยสีสันหลากหลาย ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี และแหล่งธรรมชาติ ประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีแห่เทียนพรรษา มีการแกะเทียนพรรษาทั้งต้น เป็นการคิดขึ้นมาใหม่ครั้งแรกในเมืองอุบล ฯ ครั้งนั้นทำให้วิธีนี้ถือเป็นการแสดงฝีมือในเชิงช่างอย่างแท้จริง ช่างแกะสลักต้นเทียนจึงเริ่มเรียนรู้และฝึกหัดถ่ายทอดออกมาอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน	2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา/สาระสำคัญ	ชั่วโมง
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม	วัฒนธรรมในท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทย มีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น การยอมรับในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดความสงบสุข	2

- 7.2 แบบทดสอบก่อน-หลังการเรียนรู้
7.3 แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
7.4 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
7.5 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ด้วยชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไปโดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของความเป็นมา ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อต่อชีวิตของผู้เรียนเอง จึงเกิดแนวความคิดพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) โดยมีขั้นตอนกระบวนการพัฒนา ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 P : Plan (การวางแผน) โดยกำหนดเป้าหมายและสร้างแผนการดำเนินงานดังนี้

- 1) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 2) กำหนดโครงสร้างรายวิชา/ออกแบบหน่วยการเรียนรู้
- 3) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้
 - หน่วยการเรียนรู้เรื่อง วัฒนธรรมบ้านฉัน
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ จำนวน 1 ชั่วโมง
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 2 ชั่วโมง
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม จำนวน 2 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 2 D : Do (จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้) จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง วัฒนธรรมบ้านฉัน ดังนี้

1) **การสร้างความสนใจ (Engagement)** โดยผู้สอนควรสร้างความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็น มีการตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดดึงเอาคำตอบที่ยังไม่ครอบคลุมสิ่งที่ผู้เรียนรู้หรือแนวคิดหรือเนื้อหา

2) **การสำรวจและค้นหา (Exploration)** ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน การสำรวจ ตรวจสอบ สังเกตและฟังการโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ทำการซักถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบของผู้เรียน และใช้เวลาผู้เรียนในการคิดข้อสงสัยตลอดจนปัญหาต่าง ๆ และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน

3) **การอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation)** โดยผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนอธิบายแนวคิด หรือให้คำจำกัดความ ด้วยคำพูดของผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนแสดงหลักฐาน ให้เหตุผลและอธิบายให้กระจ่าง ให้ผู้เรียนอธิบาย ให้คำจำกัดความและ ชี้บอกส่วนต่าง ๆ ในแผนภาพให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์เดิมของตนเป็นพื้นฐานในการอธิบายแนวคิด

4) **การขยายความรู้ (Elaboration)** โดยผู้สอนคาดหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากการชี้บอกส่วนประกอบต่าง ๆ ในแผนภาพคำจำกัดความและอธิบายสิ่งที่เรารู้มาแล้ว ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้หรือ ขยายความรู้และทักษะในสถานการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนอธิบายอย่างมีความหมาย ให้ผู้เรียนอ้างอิงข้อมูลที่มีอยู่พร้อมทั้งแสดง หลักฐานและถามคำถามผู้เรียนว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง หรือได้แนวคิดอะไร

5) **การประเมินผล (Evaluation)** โดยผู้สอนสังเกตผู้เรียนในการนำแนวคิดและทักษะใหม่ไปประยุกต์ใช้ประเมิน ความรู้และทักษะผู้เรียน หาหลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนเปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรม ให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้และ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ถามคำถามปลายเปิด เช่น ทำไมผู้เรียนจึงคิดเช่นนั้น

ขั้นตอนที่ 3 C : Check (ประเมินผลเพื่อพัฒนานวัตกรรม)

1) สร้างแบบประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- แบบทดสอบก่อน-หลังการเรียนรู้
- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2) วิเคราะห์ผลการประเมิน

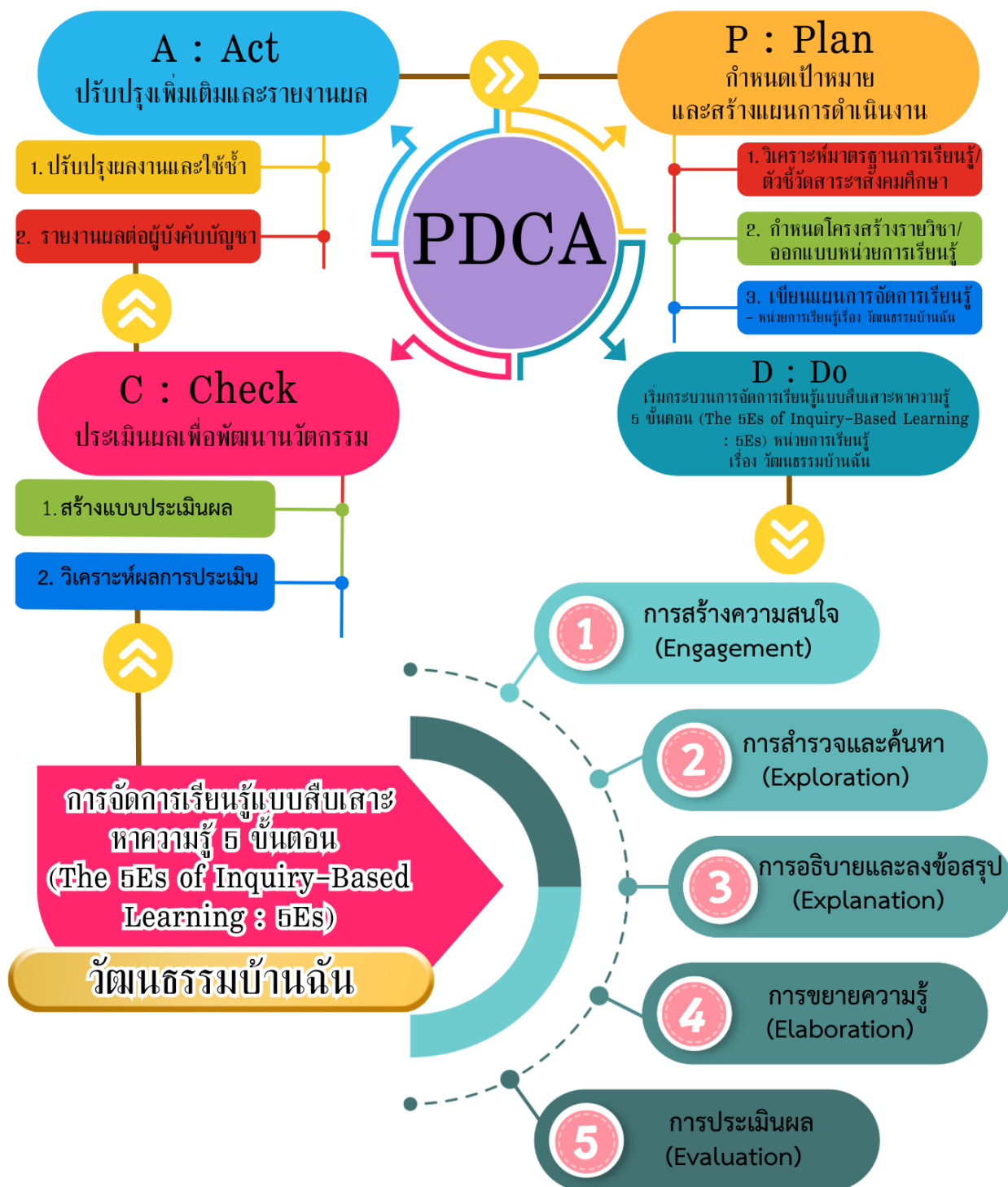
วิเคราะห์ผลการประเมินโดยเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) ตามแนวคิดการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับแนวนโยบายการส่งเสริมผู้เรียน แนวการประเมินช่วยให้ทราบในสิ่งที่ควรส่งเสริมและสิ่งที่ควรได้รับการปรับปรุงช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถและความสนใจ สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานตนเองและเพื่อนร่วมชั้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง เชื่อมั่นในตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้ในทิศทางที่เหมาะสม (รัตนภรณ์ ทรงนภาวุฒิกุล, 2560)

ขั้นตอนที่ 4 A : Action (ปรับปรุงเพิ่มเติมและรายงานผล)

- 1) ปรับปรุงแก้ไขผลงานตามผลการประเมิน และดำเนินการใช้ซ้ำ
- 2) รายงานผลการจัดการเรียนรู้ต่อผู้บังคับบัญชา

แผนภาพกระบวนการพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาสังคมศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่เชื่อว่า การเรียนรู้ นั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง โดยการนำเอาประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง และด้วยความเชื่อนี้ทำให้ทฤษฎีนี้ถูกนำมาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม หาแนวทางแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง แล้วนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาและศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างองค์ความรู้ของตนเอง

การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน นับเป็นการเรียนการสอน ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง ในขณะที่คุณครูเองก็มีส่วนสำคัญด้วย 5 ขั้นตอน ที่คุณครูและผู้เรียนต่างมีบทบาทและหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน โดยบทบาทผู้สอน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ คุณครูควรเตรียมสื่อๆ การเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสิ่งที่คุณครูควรทำใน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสร้างความสนใจ (Engagement) โดยผู้สอนควรสร้างความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็น มีการตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดตั้งเอาคำตอบที่ยังไม่ครอบคลุมสิ่งที่ผู้เรียนรู้หรือแนวคิดหรือเนื้อหา 2) การสำรวจและค้นหา (Exploration) ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน การสำรวจ ตรวจสอบ สังเกตและฟังการโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ทำการซักถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบของผู้เรียน และให้เวลาผู้เรียนในการคิดข้อสงสัยตลอดจนปัญหาต่าง ๆ และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน 3) การอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) โดยผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนอธิบายแนวคิด หรือให้คำจำกัดความ ด้วยคำพูดของผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนแสดงหลักฐาน ให้เหตุผลและอธิบายให้กระจ่าง ให้ผู้เรียนอธิบาย ให้คำจำกัดความและ ชี้บอกส่วนต่าง ๆ ในแผนภาพให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์เดิมของตนเป็นพื้นฐานในการอธิบายแนวคิด 4) การขยายความรู้ (Elaboration) โดยผู้สอนคาดหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากการชี้บอก ส่วนประกอบต่าง ๆ ในแผนภาพคำจำกัดความและอธิบายสิ่งที่เรียนรู้อแล้ว ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้หรือ ขยายความรู้และทักษะในสถานการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนอธิบายอย่างมีความหมาย ให้ผู้เรียนอ้างอิงข้อมูลที่มีอยู่พร้อมทั้งแสดง หลักฐานและถามคำถามผู้เรียนว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง หรือได้แนวคิดอะไร 5) การประเมินผล (Evaluation) โดยผู้สอนสังเกตผู้เรียนในการนำแนวคิดและทักษะใหม่ไปประยุกต์ใช้ประเมิน ความรู้และทักษะผู้เรียน หาหลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนเปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรม ให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้และ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ถามคำถามปลายเปิด เช่น ทำไมผู้เรียนจึงคิดเช่นนั้น

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ สิ่งที่ผู้เรียนควรให้ความสนใจ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเอง โดยก่อนเข้าเรียนควรทบทวนความรู้เดิมเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเข้าสู่บทเรียนใหม่ หรือเตรียมข้อสงสัยเพื่อสอบถามในห้องเรียน ตั้งใจเรียนและสนใจในสิ่งที่คุณครูสอน พร้อมกับ 5 ขั้นตอนนี้ นับเป็นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ หากผู้เรียนได้รับรู้บทบาทของตนเอง การเรียนการสอนก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีครูทำหน้าที่สนับสนุนจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อทำให้ค้นพบความรู้หรือแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง จึงนับได้ว่าการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอนนั้น เป็นการเรียนการสอนที่เน้นองค์ความรู้ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตท่ามกลางการกระแสเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบันได้

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 : วัฒนธรรมบ้านฉัน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

รายวิชา : สังคมศึกษา

รหัสวิชา : ส14101 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เวลา : 5 ชั่วโมง

ผู้สอน : นางสุภาณี ราตรี

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ (วิจิตรราษฎร์สามัคคี) สังกัด สพป.อุบลราชธานี เขต 1

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เนื้อหา	ชั่วโมง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	กระบวนการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
1	วัฒนธรรมของ ชุมชนบ้าน หนองบ่อ	มฐ. ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตน ตามหน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มีค่านิยมที่ดี งามและดำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันใน สังคมไทยและสังคม โลกอย่างสันติสุข ตัวชี้วัดระหว่างทาง ส 2.1 ป.4/4 อธิบายความแตกต่าง ทางวัฒนธรรมของกลุ่ม คนในท้องถิ่น	วัฒนธรรม คือ แบบแผน ที่คนในสังคมประพฤติปฏิบัติ สืบต่อกันมาเป็นเวลานานและ แสดงถึงความเจริญของมนุษย์ โดยสามารถแบ่งได้เป็น วัฒนธรรมทางวัตถุกับ วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ซึ่ง วัฒนธรรมนั้นจะแตกต่างกัน ตามสภาพทางภูมิศาสตร์และ ทรัพยากรต่าง ๆ วัฒนธรรมของชุมชน บ้านหนองบ่อมีเอกลักษณ์ที่ โดดเด่น คือ วัฒนธรรมด้าน ภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้า ดำใหม่ ประเพณีและความเชื่อ เกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อ ขอฝน	1	1) อธิบาย ความหมาย ลักษณะ และประเภทของ วัฒนธรรมได้ 2) วิเคราะห์ ความสำคัญของ วัฒนธรรมบ้านหนอง บ่อได้ 3) ตระหนักในคุณค่า ของวัฒนธรรมบ้าน หนองบ่อได้	กระบวนการ เรียนแบบสืบ เสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry- Based Learning : 5Es)	1) ภาพวัฒนธรรม 2) PowerPoint วัฒนธรรมไทย 3) ใบงาน เรื่อง วัฒนธรรมไทย 4) ใบความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมทางภาษา ของชุมชนบ้านหนองบ่อ 5) ใบความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมการแต่ง กายของชุมชนบ้านหนองบ่อ 6) ใบความรู้ เรื่อง การฟ้อนกลองตุ้ม บ้านหนองบ่อ 7) PowerPoint วัฒนธรรมของชุมชน บ้านหนองบ่อ 8) แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เนื้อหา	ชั่วโมง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	กระบวนการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
2	มรดกภูมิ ปัญญา วัฒนธรรม จังหวัด อุบลราชธานี	มฐ. ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตน ตามหน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มีค่านิยมที่ดี งามและดำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันใน สังคมไทยและสังคม โลกอย่างสันติสุข ตัวชี้วัดระหว่างทาง ส 2.1 ป.4/4 อธิบายความแตกต่าง ทางวัฒนธรรมของกลุ่ม คนในท้องถิ่น	อุบลราชธานีเป็นจังหวัดที่ เต็มไปด้วยสีสันหลากหลาย ทั้ง ในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี และแหล่ง ธรรมชาติ ประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีแห่เทียนพรรษา มีการแกะเทียนพรรษาทั้งต้น เป็นการคิดขึ้นมาใหม่ครั้งแรก ในเมืองอุบล ฯ ครั้งนั้นทำให้วิธี นี้ถือเป็นการแสดงฝีมือในเชิง ช่างอย่างแท้จริง ช่างแกะสลัก ต้นเทียนจึงเริ่มเรียนรู้และ ฝึกหัดถ่ายทอดออกมาอย่าง แพร่หลายในปัจจุบัน	2	1) อธิบาย ความหมาย ลักษณะ และประเภทของ วัฒนธรรมของ จังหวัดอุบลราชธานี ได้ 2) วิเคราะห์ ความสำคัญของ มรดกภูมิปัญญา วัฒนธรรมจังหวัด อุบลราชธานีได้ 3) ตระหนักในคุณค่า ของมรดกภูมิปัญญา วัฒนธรรมจังหวัด อุบลราชธานีได้	กระบวนการ เรียนแบบสืบ เสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry- Based Learning : 5Es)	1) ภาพประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา 2) หนังสือเล่มเล็ก ประเภทเทียน พรรษา 3) ใบงาน เรื่อง ประเพณีแห่เทียน เข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี 4) ใบความรู้ เรื่อง เทียนพรรษา ประเภทมัดรวมติดลาย (เทียนโบราณ) 5) ใบความรู้ เรื่อง เทียนพรรษา ประเภทติดพิมพ์ 6) ใบความรู้ เรื่อง เทียนพรรษา ประเภทแกะสลัก 7) PowerPoint เรื่อง ประเพณีแห่ เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี

ที่	เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	เนื้อหา	ชั่วโมง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	กระบวนการ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
3	ความแตกต่าง ทางวัฒนธรรม	<p>มฐ. ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข</p> <p>ตัวชี้วัดระหว่างทาง ส 2.1 ป.4/4 อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น</p> <p>ตัวชี้วัดปลายทาง ส 2.1 ป.4/5 เสนอวิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน</p>	วัฒนธรรมในท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทย มีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น การยอมรับในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดความสงบสุข	2	<p>1) อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมและวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นแตกต่างกันได้</p> <p>2) วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดความขัดแย้งทางวัฒนธรรมและนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยตระหนักถึงความสำคัญของการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม</p>	กระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es)	<p>1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 บทที่ 2 วัฒนธรรมท้องถิ่น</p> <p>2) แบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา</p> <p>3) PowerPoint เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่น</p> <p>4) สื่ออินเทอร์เน็ตสำหรับสืบค้นข้อมูล</p> <p>5) ใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม</p>

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

11.1 ผลการทดสอบก่อน - หลังการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 : วัฒนธรรมบ้านฉัน รายวิชา : สังคมศึกษา รหัสวิชา : ส14101

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เวลา : 5 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

ที่	ชื่อ - สกุล	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	แปลผล
1	เด็กชายธนโชติ แก้วเนตร	6	18	ดีมาก
2	เด็กชายพงศกร จันทป	5	12	ดี
3	เด็กชายเจริญพงศ์ จันทร์พวง	7	19	ดีมาก
4	เด็กชายวีระยุทธ จันทร์พวง	6	14	ดี
5	เด็กชายจักรภัทร บุญประชม	3	10	ดี
6	เด็กชายวรรณเฉลิม เมืองปลื้ม	3	10	ดี
7	เด็กชายรัชชัย จันทพวง	5	17	ดีมาก
8	เด็กชายคอปเตอร์ สีบัว	8	16	ดีมาก
9	เด็กชายอริยพงษ์ จันทร์พวง	7	17	ดีมาก
10	เด็กชายธภัทรสรล ธิมา	5	10	ดี
11	เด็กชายธนภุต ประสนสาร	6	12	ดี
12	เด็กหญิงเปมิกา จันทร์พวง	8	15	ดีมาก
13	เด็กหญิงชญาภา รูปหล่อ	5	15	ดีมาก
14	เด็กหญิงนัฐวรรณ หาญทะเล	5	18	ดีมาก
15	เด็กหญิงศศิภา แสนมาโนช	9	20	ดีมาก
16	เด็กหญิงอัมภิกา ชูหา	8	17	ดีมาก
17	เด็กหญิงปรัชญา สุขเต็มดี	4	10	ดี
18	เด็กหญิงกมลพัชร ขจรบุญ	6	17	ดีมาก
	รวมเฉลี่ย	5.89	14.83	ดี

เกณฑ์การประเมิน

15 – 20	หมายถึง	ดีมาก
10 – 14	หมายถึง	ดี
5 – 9	หมายถึง	ปานกลาง
0 – 4	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสุภาณี รัตรี)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		การแสดง ความคิด เห็น	การ ยอมรับ ฟังคนอื่น	การทำงาน ตามที่ได้รับ มอบหมาย	ความมี น้ำใจ	การมีส่วนร่วม	
1	เด็กชายธนโชติ แก้วเนตร	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายพงศกร จันทป	3	3	3	3	3	15
3	เด็กชายเจริญพงศ์ จันทร์พวง	3	3	3	3	2	15
4	เด็กชายวีระยุทธ จันทร์พวง	3	3	2	3	3	14
5	เด็กชายจักรภัทร บุญประชม	3	3	2	3	2	13
6	เด็กชายวรรณเฉลิม เมืองปลื้ม	3	3	2	3	2	13
7	เด็กชายรัชชชัย จันทพวง	3	3	3	3	2	14
8	เด็กชายคอปเตอร์ สีบัว	3	3	3	3	3	15
9	เด็กชายอริยพงษ์ จันทร์พวง	3	3	3	3	3	15
10	เด็กชายภัทรสรณ์ ทิมา	3	3	2	3	2	13
11	เด็กชายธนกฤต ประสนสาร	3	3	3	3	2	14
12	เด็กหญิงเปมิกา จันทร์พวง	3	3	3	3	3	15
13	เด็กหญิงชญาภา รูปหล่อ	3	3	3	3	3	15
14	เด็กหญิงนัฐวรรณ หาญทะเล	3	3	3	3	3	15
15	เด็กหญิงศศิภา แสนมาโนช	3	3	3	3	3	15
16	เด็กหญิงอัมภิกา ชูหา	3	3	3	3	3	15
17	เด็กหญิงปรัชญา สุขเต็มดี	3	3	3	3	2	14
18	เด็กหญิงกมลพัชร ขจรบุญ	3	3	3	3	3	15
	รวมเฉลี่ย						14.44

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15	หมายถึง	ดี
8 – 11	หมายถึง	พอใช้
ต่ำกว่า 8	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสุภาณี รัตรี)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.3 ผลการประเมินการนำเสนอผลงาน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง	มีความคิดสร้างสรรค์น่าสนใจ	พูดชัดเจน สบตาผู้ฟัง	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม	การตรงต่อเวลา	
1	เด็กชายธนโชติ แก้วเนตร	3	3	3	3	3	15
2	เด็กชายพงศกร จันทป	2	3	3	3	3	14
3	เด็กชายเจริญพงศ์ จันทร์พวง	3	3	3	3	2	15
4	เด็กชายวีระยุทธ จันทร์พวง	2	3	2	3	3	13
5	เด็กชายจักรภัทร บุญประชม	2	3	2	3	2	12
6	เด็กชายวรรณเฉลิม เมืองปลื้ม	2	3	2	3	2	12
7	เด็กชายรัชชัย จันทพวง	3	3	3	3	2	14
8	เด็กชายคอปเตอร์ สีบัว	3	3	3	3	3	15
9	เด็กชายอริยพงษ์ จันทร์พวง	3	3	3	3	3	15
10	เด็กชายภัทรสรลี ทิมา	2	3	2	3	2	12
11	เด็กชายธนกฤต ประสนสาร	3	3	3	3	2	14
12	เด็กหญิงเปมิกา จันทร์พวง	3	3	3	3	3	15
13	เด็กหญิงชญาภา รูปหล่อ	3	3	3	3	3	15
14	เด็กหญิงนฐวรรณ หาญทะเล	3	3	3	3	3	15
15	เด็กหญิงศศิภา แสนมาโนช	3	3	3	3	3	15
16	เด็กหญิงอัมภิกา ชูหา	3	3	3	3	3	15
17	เด็กหญิงปรัชญา สุขเต็มดี	2	3	3	3	2	13
18	เด็กหญิงกมลพัชร ขจรบุญ	3	3	3	3	3	15
	รวมเฉลี่ย						14.11

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15	หมายถึง	ดี
8 – 11	หมายถึง	พอใช้
ต่ำกว่า 8	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสุภาณี ราษฎร์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

11.4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่								คะแนน รวมเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	เด็กชายธนโชติ แก้วเนตร	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2	เด็กชายพงศกร จันทป	3	3	2	2	3	3	3	3	3
3	เด็กชายเจริญพงศ์ จันทร์พวง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	เด็กชายวีระยุทธ จันทร์พวง	3	3	2	2	3	3	3	3	3
5	เด็กชายจักรภัทร บุญประชม	3	3	2	2	3	3	3	3	3
6	เด็กชายวรรณเฉลิม เมืองปลื้ม	3	3	2	2	3	3	3	3	3
7	เด็กชายรัชชัย จันทพวง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8	เด็กชายคอปเตอร์ สีบัว	3	3	3	3	3	3	3	3	3
9	เด็กชายอริยพงษ์ จันทร์พวง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
10	เด็กชายธภัทรสรลี ทิมา	3	3	2	2	3	3	3	3	3
11	เด็กชายธนกฤต ประสนสาร	3	3	3	3	3	3	3	3	3
12	เด็กหญิงเปมิกา จันทร์พวง	3	3	3	3	3	3	3	3	3
13	เด็กหญิงชญาภา รูปหล่อ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
14	เด็กหญิงนฐวรรณ หาญทะเล	3	3	3	3	3	3	3	3	3
15	เด็กหญิงศศิภา แสนมาโนช	3	3	3	3	3	3	3	3	3
16	เด็กหญิงอัมภิกา ชูหา	3	3	3	3	3	3	3	3	3
17	เด็กหญิงปรัชญา สุขเต็มดี	3	3	2	2	3	3	3	3	3
18	เด็กหญิงกมลพัชร ขจรบุญ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
		รวมเฉลี่ย								3

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3	หมายถึง	ดี
ระดับ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (นางสุภาณี ราษฎร์)
 ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

12. บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยกระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) เกิดจากแนวคิดที่โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนบ้านหนองบ่อ ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไปโดยที่ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน ในเรื่องของความเป็นมา ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อต่อชีวิตของผู้เรียนเอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2567 เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายความหมาย ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรมได้ เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความสำคัญ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม โดยเริ่มจากวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อ วัฒนธรรมของจังหวัดอุบลราชธานีและวัฒนธรรมไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่เชื่อว่า การเรียนรู้นั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง โดยการนำเอาประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม เพื่อสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง และด้วยความเชื่อนี้ทำให้ทฤษฎีนี้ถูกนำมาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความรู้ของผู้เรียน สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถค้นพบความรู้หรือเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิมหาแนวทางแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง แล้วนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

บทเรียนที่ได้รับจากการจัดทำนวัตกรรมในครั้งนี้ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจคำว่า “วัฒนธรรม” คือ แบบแผน ที่คนในสังคมประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลานานและแสดงถึงความเจริญของมนุษย์ โดยสามารถแบ่งได้เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุกับวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ซึ่งวัฒนธรรมนั้นจะแตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรต่าง ๆ และวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น คือ วัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน ผู้เรียนเกิดจิตสำนึก รักบ้านเกิด เห็นความสำคัญของอุบลราชธานี ซึ่งเป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วยสีสันหลากหลาย ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี และแหล่งธรรมชาติ ประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีแห่เทียนพรรษา มีการแห่เทียนพรรษาทั้งต้น เป็นการคิดขึ้นมาใหม่ครั้งแรกในเมืองอุบล ฯ ครั้งนั้นทำให้วิธีนี้ถือเป็นการแสดงฝีมือในเชิงช่างอย่างแท้จริง ช่างแกะสลักต้นเทียนจึงเริ่มเรียนรู้และฝึกหัดถ่ายทอดออกมาอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน และผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์แยกแยะวัฒนธรรมในท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทย ที่มีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น การยอมรับในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดความสงบสุข

นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้เป็นส่วนหนึ่งในการร่วมอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมของชุมชน โดยการเป็นนักเรียนแกนนำในการเข้าร่วมการประกวดแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนครั้งที่ 72 ระดับเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ครั้งที่ 72 ปีการศึกษา 2567 ได้รับรางวัล **ชนะเลิศ เหรียญทอง** การประกวดโครงการคุณธรรม ระดับชั้น ป.4 - ป.6 ในหัวข้อ “มีคฤศคร์กน่อยอาสา อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น”

เป็นกิจกรรมในโครงการ คือความดีที่อยากทำ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นน้อยอาสาพาชมแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เพื่อให้บริการแขกมาเยี่ยมชมโรงเรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้นั้นก็คือ ห้องกิจกรรมการฟ้อนกลองตุ้มและห้องกิจกรรมการย้อมผ้าดำไหม และกิจกรรมปัญหาที่อยากแก้ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นน้อยอาสาพาชมแหล่งท่องเที่ยว นวัตกรรมในชุมชน ได้แก่ ศูนย์หม่อนไหม เป็นแหล่งหัตถกรรมทอผ้าไหมบ้านหนองบ่อ ทอผ้าไหมพื้นบ้าน ลวดลายประสาธน์ผ้าง และผ้าชิ้นหัวจกดาว ซึ่งเป็นลายเอกลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานีที่ผ่านการจดลิขสิทธิ์แล้ว เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาการทอผ้าที่ถูกถ่ายทอดจากบรรพบุรุษอย่างยาวนาน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่ติดสื่อสังคมออนไลน์ ติดเกมที่บ้านในช่วงวันหยุด

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ลด ละ เลิกพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีความใฝ่รู้ มีนิสัยรักการอ่าน ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ได้ กล้าพูด กล้าแสดงออกและฝึกทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่ให้ให้บริการแก่สังคม เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ค่ะ รู้จักการทำงานเป็นทีมรู้บทบาทของผู้นำผู้ตามที่ดีและมีรายได้ระหว่างเรียนจากน้ำใจของผู้มาเยี่ยมชม นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำความดี มีจิตอาสา เป็นจิตใต้สำนึกที่ตระหนักรู้ในตนเอง กล้าแสดงออก นักเรียนได้รับการสนับสนุน ยกย่อง ชมเชย เมื่อทำความดีทุกครั้ง เพื่อเป็นการตอกย้ำจิตใต้สำนึกของนักเรียนอยู่ตลอดเวลาว่าการทำความดีไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป โรงเรียนได้สร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนได้อย่างคุ้มค่าตามนโยบายของการปฏิรูปการศึกษา แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนได้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และผู้ประกอบการมีความภาคภูมิใจในบุตรหลานที่เป็นเด็กดี เป็นการสร้างคุณค่าทางสังคมและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสถาบันครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดค่านิยม ที่ดีงามในการดำเนินชีวิตอย่างรู้จักสามัคคี

เลขที่ Ub1T๑๓๗๑๐/๒๕๖๗

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า
นางสุภาณี ราตรี
 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบ่อ(วิจิตรราษฎร์สามัคคี)
 เป็นครูผู้ฝึกสอนนักเรียน ได้รับรางวัลระดับ เหรียญทอง ชนะเลิศ
 การประกวดโครงงานคุณธรรม ระดับชั้น ป.๔-ป.๖

งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ ๗๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๗
“วิชาการเลิศล้ำ นำเทคโนโลยีพัฒนา สร้างคุณค่าวัฒนธรรม ก้าวล้ำสู่ออนาคต”
 ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๓ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗
ขอให้มีความสุข ความเจริญตลอดไป

(นายวรวิทย์ โสกาพันธ์)
 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

13. เจื่อนไขความสำเร็จ

13.1 ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนได้รับการพัฒนา และส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน ให้ได้แสดงออกตามความชอบหรือความถนัดอย่างเต็มศักยภาพ ได้เกิดการเรียนรู้พัฒนาทักษะและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง พัฒนาคุณภาพการศึกษา และสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน นับเป็นการเรียนการสอน ที่ครูต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง ในขณะที่คุณครูเองก็มีส่วนสำคัญใน 5 ขั้นตอน ที่คุณครูและผู้เรียนต่างมีบทบาทและหน้าที่ในแต่ละขั้นตอน โดยบทบาทผู้สอน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ คุณครูควรเตรียมสื่อฯ การเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ สิ่งที่คุณครูควรให้ความสนใจ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเอง โดยก่อนเข้าเรียนควรทบทวนความรู้เดิมเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเข้าสู่บทเรียนใหม่ หรือเตรียมข้อสงสัยเพื่อสอบถามในห้องเรียน ตั้งใจเรียนและสนใจในสิ่งที่คุณครูสอน พร้อมกับ ๕ ขั้นตอนนี้นับเป็นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นสำคัญ หากผู้เรียนได้รับรู้บทบาทของตัวเอง การเรียนการสอนก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

13.2 ด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในการทำกิจกรรมต่างๆ เพราะครอบครัวคือสถาบันพื้นฐานที่เป็นหลักของสังคม เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาคนและสังคม โดยทำหน้าที่ หล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์ให้แก่สมาชิกในครอบครัวด้วยการอบรมเลี้ยงดู พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคมให้แก่สมาชิกครอบครัว เพราะความร่วมมือจากท่านผู้ปกครองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กให้มีประสิทธิภาพสูงสุดตามปรัชญาการศึกษาของโรงเรียน เช่น การส่งเสริมเด็กให้ช่วยเหลือตนเองได้ตามวัย ส่งเสริมระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา ส่งเสริมกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ และช่วยเหลือผู้อื่นทั้งที่บ้านและโรงเรียน ส่งเสริมมารยาทแบบไทย การเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติและเล่นอิสระ เมื่อกลับบ้านหรือในช่วงวันหยุด และสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

13.3 ด้านชุมชน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วัด ชุมชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย เป็นหนึ่งในเงื่อนไขความสำเร็จที่จะขาดไม่ได้ เพราะเปรียบเสมือนพลัง (บวร) บ้าน วัด โรงเรียน ที่เป็นฟันเฟืองช่วยกัน ในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ให้กับลูกหลานในชุมชน ได้ร่วมสืบสาน สร้างสรรค์งานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยใช้ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมเป็นเครื่องหล่อหลอม ยึดเหนี่ยว สร้างคุณค่าทางสังคมและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้กับสถาบันครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดค่านิยม ที่ดีงามในการดำเนินชีวิตอย่างรู้รักสามัคคี

14. ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 1 เรื่อง วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ

การจัดการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 2 เรื่อง มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี

การจัดการเรียนรู้ชั่วโมงที่ 3 เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ภาคผนวก

1. แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วัฒนธรรมบ้านฉัน

รหัสวิชา ส14101

ผู้สอน นางสุภาณี รัตรี

รายวิชา สังคมศึกษา

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 2.1 ป.4/4 อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายความหมาย ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรมได้
- 2) วิเคราะห์ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อได้
- 3) ตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อได้

3. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้แกนกลาง	สารการเรียนรู้ท้องถิ่น
<ul style="list-style-type: none"> • วัฒนธรรมในภาคต่าง ๆ ของไทยที่แตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร 	<ul style="list-style-type: none"> • ภาษาบ้านหนองบ่อ • การแต่งกายของชาวบ้านหนองบ่อ • ประเพณีการฟ้อนกลองตุ้ม

4. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัฒนธรรม คือ แบบแผนที่คนในสังคมประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นเวลานานและแสดงถึงความเจริญของมนุษย์ โดยสามารถแบ่งได้เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุกับวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ซึ่งวัฒนธรรมนั้นจะแตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์และทรัพยากรต่าง ๆ ของแต่ละท้องถิ่น โดยวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น คือ วัฒนธรรมด้านภาษา การแต่งกายด้วยชุดผ้าดำไหม ประเพณีและความเชื่อเกี่ยวกับการฟ้อนกลองตุ้มเพื่อขอฝน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทักษะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทักษะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 3. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้</p> <p>2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 2. ทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น</p> <p>3) สมรรถนะที่ 6 การคิดขั้นสูง</p> <p>สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณบนหลักเหตุผลอย่างรอบด้าน</p>	<p>1) มีวินัย</p> <p>2) ใฝ่เรียนรู้</p> <p>3) มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>4) รักความเป็นไทย</p>

6. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es))

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วัฒนธรรมหนองบ่อบ้านฉัน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

(หมายเหตุ : ครูตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้เดิมและทำความเข้าใจผู้เรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

ขั้นนำ

1) กระตุ้นความสนใจ (Engagement)

1. ครูแสดงภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมไทย เช่น อาหาร เครื่องดนตรี การแต่งกาย การแสดง
2. ครูเชื่อมโยงว่าภาพที่ครูแสดงนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่เรียกว่า วัฒนธรรม เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ความหมาย ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรมไทย (ครูถามความรู้เดิม)

ขั้นสอน

2) การสำรวจค้นหา (Exploration)

1. ครูอธิบายความหมายและลักษณะของวัฒนธรรมไทย โดยใช้ PowerPoint
2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นประเภทของวัฒนธรรมจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4 โดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 2 และ 3 สืบค้นลักษณะและตัวอย่างของวัฒนธรรมทางวัตถุ
 - กลุ่มที่ 4 5 และ 6 สืบค้นลักษณะและตัวอย่างของวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ

(หมายเหตุ : ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน)

รายบุคคล)

3) การอธิบายความรู้ (Explanation)

3. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มใหม่ โดยให้กลุ่ม 1, 4 รวมเป็นกลุ่มเดียวกัน กลุ่ม 2, 5 รวมเป็นกลุ่มเดียวกัน และกลุ่ม 3, 6 รวมเป็นกลุ่มเดียวกัน จากนั้นครูให้นักเรียนอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้ที่กลุ่มตนได้ สืบค้นมาให้กลุ่มใหม่ฟัง

(หมายเหตุ : ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม)

4. ครูแจกใบงาน เรื่อง วัฒนธรรมไทย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับ ความหมาย ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรม

(หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

5. ครูให้นักเรียนรวบรวมใบงาน เรื่อง วัฒนธรรมไทย (ครูตรวจใบงาน)

4) ขยายความรู้ (Elaboration)

6. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แจกใบความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ แล้ว แจกกระดาษ Flip Chart และอุปกรณ์วาดเขียนให้กับนักเรียน ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 แจกใบความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมทางภาษาของชุมชนบ้านหนองบ่อ
- กลุ่มที่ 2 แจกใบความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมการแต่งกายของชุมชนบ้านหนองบ่อ
- กลุ่มที่ 3 แจกใบความรู้ เรื่อง การฟ้อนกลองตุ้มบ้านหนองบ่อ

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ว่าจากการศึกษา เรื่อง ความเป็นมา ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรมแต่ละด้านแล้วสะท้อนให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทยของชุมชนบ้านหนองบ่ออย่างไรและนักเรียนจะมีแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมได้อย่างไร โดยจัดทำในรูปแบบแผนผังความคิด

(หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

8. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเกี่ยวกับความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ โดยครูทำหน้าที่สะท้อนคิดและอธิบายเพิ่มเติมจากการนำเสนอของนักเรียน

(หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

(หมายเหตุ : ครูสังเกตการนำเสนอผลงานของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินการนำเสนอผลงาน)

9. เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มนำเสนอครบถ้วนแล้ว ครูให้นักเรียนรวบรวมแผนผังความคิด เรื่อง ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมบ้านหนองบ่อ ส่งเมื่อหมดคาบเรียน

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปราย เรื่อง ความหมาย ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรมไทย
2. ครูทบทวนบทเรียน เรื่อง ความเป็นมา ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรม โดยใช้ PowerPoint เรื่อง วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ
3. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ป.4 เพื่อเป็นกรทบทวนบทเรียน

ชั้นประเมิน

5) การตรวจสอบผล (Evaluation)

1. ครูตรวจสอบผลการทำใบงาน เรื่อง วัฒนธรรม
2. ครูตรวจสอบผลการทำแผนผังความคิด เรื่อง ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมบ้านหนองป่อ
3. ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสาร จากการเขียนคำตอบใบงาน และการพูดนำเสนอ โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
4. ครูสังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต จากการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
5. ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล จากการร่วมกันสืบค้นข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย ภายในกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
6. ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม จากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
7. ครูสังเกตการนำเสนอผลงานของนักเรียน จากการนำเสนอความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินการนำเสนอผลงาน
8. ครูสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วัฒนธรรมหนองบ่อบ้านฉัน	- ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียน	- แบบทดสอบก่อนเรียน	- ประเมินตามสภาพจริง
7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1) อธิบายความหมายลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรมได้	- ตรวจสอบใบงาน เรื่อง วัฒนธรรม - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ใบงาน เรื่อง วัฒนธรรม - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
2) วิเคราะห์ความสำคัญของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อได้	- ตรวจสอบแผนผังความคิด เรื่อง ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมบ้านหนองบ่อ - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แผนผังความคิด เรื่อง ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมบ้านหนองบ่อ - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
3) ตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อได้	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตการนำเสนอผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- การนำเสนอผลงาน	- สังเกตความสามารถในการสื่อสาร - สังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	- แบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
7.3 การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
-	-	-	-

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) ภาพ
- 2) PowerPoint วัฒนธรรมไทย
- 3) ใบงาน เรื่อง วัฒนธรรมไทย
- 4) ใบความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมทางภาษาของชุมชนบ้านหนองบ่อ
- 5) ใบความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมการแต่งกายของชุมชนบ้านหนองบ่อ
- 6) ใบความรู้ เรื่อง การฟ้อนกลองตุ้มบ้านหนองบ่อ
- 7) PowerPoint วัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองบ่อ
- 8) แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วัฒนธรรมบ้านฉัน
รหัสวิชา ส14101
ผู้สอน นางสุภาณี ราตรี

รายวิชา สังคมศึกษา
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 2.1 ป.4/4 อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายความหมาย ลักษณะ และประเภทของวัฒนธรรมของจังหวัดอุบลราชธานีได้
- 2) วิเคราะห์ความสำคัญของมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานีได้
- 3) ตระหนักในคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานีได้

3. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้แกนกลาง	สารการเรียนรู้ท้องถิ่น
<ul style="list-style-type: none"> • วัฒนธรรมในภาคต่าง ๆ ของไทยที่แตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร 	<ul style="list-style-type: none"> • มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา

4. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อุบลราชธานีเป็นจังหวัดที่เต็มไปด้วยสีสันหลากหลาย ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี และแหล่งธรรมชาติ ประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นประเพณีปฏิบัติของชาวพุทธที่ได้กระทำมาแต่ครั้งพุทธกาล แต่ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานี มีการแห่เทียนพรรษาทั้งต้น เป็นการคิดขึ้นมาใหม่ครั้งแรกในเมืองอุบล ฯ ครั้งนั้นทำให้วิธีนี้ถือเป็นการแสดงฝีมือในเชิงช่างอย่างแท้จริง ช่างแกะสลักต้นเทียนจึงเริ่มเรียนรู้และฝึกหัดถ่ายทอดออกมาอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองด้วยการพูดและการเขียน</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 3. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้</p> <p>2) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 2. ทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น</p> <p>3) สมรรถนะที่ 6 การคิดขั้นสูง</p> <p>สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณบนหลักเหตุผลอย่างรอบด้าน</p>	<p>1) มีวินัย</p> <p>2) ใฝ่เรียนรู้</p> <p>3) มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>4) รักความเป็นไทย</p>

6. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (The 5Es of Inquiry-Based Learning : 5Es))

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

- 6) กระตุ้นความสนใจ (Engagement)
3. ครูแสดงภาพประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา
4. ครูเชื่อมโยงว่าภาพที่ครูแสดงนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่เรียกว่า วัฒนธรรม เป็นมรดกภูมิปัญญา วัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ความเป็นมาของประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขั้นสอน

- 7) การสำรวจค้นหา (Exploration)
10. ครูอธิบายความเป็นมาของประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้ PowerPoint
11. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นประเภทของเทียนพรรษาที่ใช้ประกวดในปัจจุบัน จากหนังสือเล่มเล็ก ประเภทเทียนพรรษา โดยให้สรุปเป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษชาร์จ (หมายเหตุ : ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล)
- 8) การอธิบายความรู้ (Explanation)

12. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลการกลุ่มสืบค้นประเภทของเทียนพรรษาที่ใช้ประกวดในปัจจุบัน หน้าชั้นเรียนจนครบทุกกลุ่ม
(หมายเหตุ : ครูสังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงาน โดยใช้แบบประเมินการนำเสนอผลงาน)
13. ครูให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี
14. ครูให้นักเรียนรวบรวมใบงาน เรื่อง ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี (ครูตรวจใบงาน)

ชั่วโมงที่ 2

9) ขยายความรู้ (Elaboration)

15. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แจกใบความรู้ แล้วแจกกระดาษ Flip Chart และอุปกรณ์วาดเขียนให้กับนักเรียน ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 แจกใบความรู้ เรื่อง เทียนพรรษา ประเภทมัดรวมติดลาย (เทียนโบราณ)
 - กลุ่มที่ 2 แจกใบความรู้ เรื่อง เทียนพรรษา ประเภทติดพิมพ์
 - กลุ่มที่ 3 แจกใบความรู้ เรื่อง เทียนพรรษา ประเภทแกะสลัก
16. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ว่าจากการศึกษาใบความรู้ที่ได้รับทั้ง 3 เรื่อง มีความเป็นมา ลักษณะ อย่างไร แล้วสะท้อนให้นักเรียนเห็นความสำคัญของประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานีอย่างไร โดยจัดทำในรูปแบบแผนผังความคิด
(หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)
17. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเกี่ยวกับ ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี โดยครูทำหน้าที่สะท้อนคิดและอธิบายเพิ่มเติมจากการนำเสนอของนักเรียน
(หมายเหตุ : ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)
(หมายเหตุ : ครูสังเกตการนำเสนอผลงานของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินการนำเสนอผลงาน)
18. เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มนำเสนอครบถ้วนแล้ว ครูให้นักเรียนรวบรวมแผนผัง ส่งเมื่อหมดคาบเรียน

ขั้นสรุป

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปราย เรื่อง ความเป็นมา ลักษณะ ของประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี
5. ครูทบทวนบทเรียน โดยใช้ PowerPoint เรื่อง ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี

ขั้นประเมิน

10) การตรวจสอบผล (Evaluation)

9. ครูตรวจผลการทำใบงาน เรื่อง ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี
10. ครูตรวจผลการทำแผนผังความคิด เรื่อง ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี

11. ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสาร จากการเขียนคำตอบลงในใบงาน และการพูดนำเสนอ โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
12. ครูสังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต จากการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
13. ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล จากการร่วมกันสืบค้นข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย ภายในกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
14. ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม จากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
15. ครูสังเกตการนำเสนอผลงานของนักเรียน จากการนำเสนอความสำคัญและแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรม โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินการนำเสนอผลงาน
16. ครูสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายความหมาย ลักษณะ และประเภทของจังหวัดอุบลราชธานีได้	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจใบงาน เรื่อง ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - ใบงาน เรื่อง ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
2) วิเคราะห์ความสำคัญของมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานีได้ 3) ตระหนักในคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานีได้	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจแผนผังความคิด เรื่อง ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี - สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - แผนผังความคิด เรื่อง ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> - การนำเสนอผลงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตการนำเสนอผลงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินการนำเสนอผลงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> - สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตความสามารถในการสื่อสาร - สังเกตความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> - คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) ภาพประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา
- 2) หนังสือเล่มเล็ก ประเพณีเทียนพรรษา
- 3) ใบงาน เรื่อง ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี
- 4) ใบความรู้ เรื่อง เทียนพรรษา ประเพณีมัดรวมติดลาย (เทียนโบราณ)
- 5) ใบความรู้ เรื่อง เทียนพรรษา ประเพณีติดพิมพ์
- 6) ใบความรู้ เรื่อง เทียนพรรษา ประเพณีแกะสลัก
- 7) PowerPoint เรื่อง ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาจังหวัดอุบลราชธานี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วัฒนธรรมบ้านฉัน
รหัสวิชา ส14101
ผู้สอน นางสุภาณี ราตรี

รายวิชา สังคมศึกษา
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ระยะเวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 2.1 ป.4/4 อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส 2.1 ป.4/5 เสนอวิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน

2. สมรรถนะประจำหน่วย

อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมและวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดความขัดแย้งทางวัฒนธรรมพร้อมเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยตระหนักถึงความสำคัญของการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมและวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นแตกต่างกันได้
- 2) วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดความขัดแย้งทางวัฒนธรรมและนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยตระหนักถึงความสำคัญของการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม

4. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
<ul style="list-style-type: none"> • วัฒนธรรมในภาคต่าง ๆ ของไทยที่แตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร • ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน • แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี 	<ul style="list-style-type: none"> • ความเหมือนและแตกต่างทางวัฒนธรรมบ้านหนองบ่อกับวัฒนธรรมจังหวัดอุบลราชธานี

5. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัฒนธรรมในท้องถิ่นต่าง ๆ ของไทย มีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น การยอมรับในวัฒนธรรมที่ต่างกักันจะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดความสงบสุข

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 3. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ จากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 2 คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 1. คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม</p> <p>3) สมรรถนะที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 1. วิเคราะห์ปัญหา</p> <p>1.3 ระบุสาเหตุของปัญหา</p> <p>1.6 การตัดสินใจเลือกวิธีการ</p> <p>4) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 2. ทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น</p>	<p>1) ซื่อสัตย์</p> <p>2) มีวินัย</p> <p>3) ใฝ่เรียนรู้</p> <p>4) มุ่งมั่นในการทำงาน</p> <p>5) รักความเป็นไทย</p>

7. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1) กระตุ้นความสนใจ (Engagement)

5. ครูถามนักเรียนว่า หากนักเรียนเดินทางไปยังภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย นักเรียนจะนึกถึงสิ่งใด เป็นของประจำภาค

(แนวตอบ : เช่น ภาคเหนือ-แคบหมู ภาคกลาง-ต้มยำกุ้ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-ประเพณีผีตาโชน ภาคใต้-รำมโนราห์)

6. ครูเชื่อมโยงว่าคำตอบของนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม และในแต่ละท้องถิ่นก็มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไป เพื่อเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

ขั้นสอน

2) การสำรวจค้นหา (Exploration)

7. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 10 กลุ่ม จากนั้นครูให้นักเรียนสืบค้นความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ต่างกันในแต่ละท้องถิ่น จากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 บทที่ 2 วัฒนธรรมท้องถิ่น หรือจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ โดยให้แต่ละกลุ่มออกมาจับสลากหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 วัฒนธรรมทางภาษา
- กลุ่ม 3 และกลุ่ม 4 วัฒนธรรมด้านอาหารการกิน
- กลุ่ม 5 และกลุ่ม 6 วัฒนธรรมด้านการแต่งกาย
- กลุ่ม 7 และกลุ่ม 8 วัฒนธรรมด้านการแสดงและการละเล่นพื้นเมือง
- กลุ่ม 9 และกลุ่ม 10 ประเพณีพื้นเมือง

(หมายเหตุ : ครูประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล)

3) การอธิบายความรู้ (Explanation)

8. ครูถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่า หัวข้อที่ตนได้นั้นจัดเป็นวัฒนธรรมประเภทใด เพื่อเป็นการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

(แนวตอบ : วัฒนธรรมทางภาษา-วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ วัฒนธรรมด้านอาหารการกิน-วัฒนธรรมทางวัตถุ วัฒนธรรมด้านการแต่งกาย-วัฒนธรรมทางวัตถุ วัฒนธรรมด้านการแสดงและการละเล่นพื้นเมือง-วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ประเพณีพื้นเมือง-วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ)

4) ขยายความรู้ (Elaboration)

9. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่ได้หัวข้อเดียวกันรวมเป็นกลุ่มเดียวกัน จากนั้นให้นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในด้านที่ตนศึกษาร่วมกัน

(หมายเหตุ : ครูประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

5) การตรวจสอบผล (Evaluation)

10. ครูแจกใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน ยกตัวอย่างวัฒนธรรมท้องถิ่นเฉพาะด้านที่กลุ่มของตนเองศึกษาลงในใบกิจกรรม ตอนที่ 1
11. ครูคอยสังเกตนักเรียนในการทำใบกิจกรรมและให้คำปรึกษาตลอดคาบเรียน รวมถึงแจ้งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมนำเสนอวัฒนธรรมด้านที่กลุ่มของตนเองศึกษาในคาบเรียนถัดไป โดยนักเรียนสามารถนำเสนอในรูปแบบใดก็ได้ให้สอดคล้องกับหัวข้อที่กลุ่มตนได้รับและมีความน่าสนใจ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การใช้เพลง หรือการใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอ
(หมายเหตุ : ครูประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม)

ชั่วโมงที่ 2

12. ครูให้เวลานักเรียนแต่ละกลุ่มในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม
13. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหัวข้อของตนเอง โดยมีครูทำหน้าที่ประเมินว่านักเรียนสืบค้นข้อมูลและนำเสนอได้ถูกต้องและมีความน่าสนใจหรือไม่
14. เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มนำเสนอครบถ้วนแล้ว ครูตั้งประเด็นให้นักเรียนวิเคราะห์ว่า เพราะเหตุใดวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นจึงมีความแตกต่างกัน
15. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการรับฟังการนำเสนอมาทำใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ในหัวข้ออื่น ๆ ที่ไม่ใช่หัวข้อของกลุ่มตนให้เรียบร้อย รวมถึงให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นแตกต่างกันลงในใบกิจกรรม
(หมายเหตุ : ครูประเมินความสามารถในการสื่อสารของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)
16. ครูให้นักเรียนรวบรวมใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ส่งเมื่อหมดคาบเรียน
17. ครูแจกใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม คืนนักเรียน
18. ครูถามนักเรียนว่าในชีวิตประจำวัน นักเรียนเคยพบเห็นเหตุการณ์ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมหรือไม่ แล้วให้นักเรียนยกตัวอย่าง
(แนวตอบ : เช่น การล้อเลียนสีผิว การทำร้ายร่างกายคนต่างเชื้อชาติ การไม่เคารพความแตกต่างทางศาสนา)
19. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนว่า เพราะเหตุใดจึงเกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมดังกล่าวและนักเรียนจะมีการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธีอย่างไร จากนั้นครูให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มเดิมกับคาบเรียนที่แล้วเพื่อจัดทำแผนผังความคิดในตอนที่ 2 ของใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - 13.1 เลือกเหตุการณ์ที่แสดงถึงปัญหาความขัดแย้งทางวัฒนธรรม
 - 13.2 วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดปัญหาความขัดแย้งทางวัฒนธรรม
 - 13.3 เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข
 (หมายเหตุ : ครูประเมินความสามารถในการคิดของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)
(หมายเหตุ : ครูประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมิน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน)

8. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมและวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นแตกต่างกันได้	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม - ประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - ใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
2) วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดความขัดแย้งทางวัฒนธรรมและนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยตระหนักถึงความสำคัญของการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม - ประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - ใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> - สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความสามารถในการสื่อสาร - ประเมินความสามารถในการคิด - ประเมินความสามารถในการแก้ปัญหา - ประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> - คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วัฒนธรรมท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบหลังเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

9 สื่อและแหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ป.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 บทที่ 2 วัฒนธรรมท้องถิ่น
- 2) แบบฝึกหัด พัฒนาสมรรถนะ รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา
- 3) PowerPoint เรื่อง วัฒนธรรมท้องถิ่น
- 4) สื่ออินเทอร์เน็ตสำหรับสืบค้นข้อมูล
- 5) ใบกิจกรรม เรื่อง ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

2. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน ชุดที่ 1
วิชา สังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้: วัฒนธรรมบ้านฉัน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ

ให้กาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. คนภาคเหนือนิยมแต่งการด้วยเสื้อผ้าที่มีความหนาเนื่องจากอะไร ก. ป้องกันเชื้อโรค ข. ป้องกันสัตว์มีพิษ ค. ป้องกันความหนาว ง. ป้องกันสารพิษในอากาศ	12. คนอีสานนิยมประกอบอาชีพใด ก. ทำนา ข. ทำสวนมะพร้าว ค. ทำประมงน้ำเค็ม ง. ทำสวนปาล์มน้ำมัน
2. ข้อใดเป็นประเพณีของคนในภาคเหนือ ก. บุญบั้งไฟ ข. บวชลูกแก้ว ค. แห่ผ้าขึ้นธาตุ ง. สารทเดือน 10	13. ภาษาอีสานมีสำเนียงคล้ายกับภาษาของคนในประเทศใด ก. ลาว ข. กัมพูชา ค. เวียดนาม ง. อินโดนีเซีย
3. ยี่เป็ง เป็นประเพณีของภาคใด ก. ภาคเหนือ ข. ภาคอีสาน ค. ภาคกลาง ง. ภาคใต้	14. สิ่งปฏิบัติสืบทอดกันมานาน หมายถึงข้อใด ก. กฎหมาย ข. ข้อบังคับ ค. ประเพณี ง. หลักธรรม
4. ผิดาโชน เป็นประเพณีของภาคใด ก. ภาคเหนือ ข. ภาคอีสาน ค. ภาคกลาง ง. ภาคใต้	15. ส้มตำ ลาบ น้ำตก เป็นอาหารที่นิยมทานในภาคใด ก. ภาคเหนือ ข. ภาคอีสาน ค. ภาคกลาง ง. ภาคตะวันออก
5. บุญผะเหวด เป็นประเพณีของภาคใด ก. ภาคเหนือ ข. ภาคอีสาน ค. ภาคกลาง ง. ภาคใต้	16. ข้อใดไม่ใช่ประเพณีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก. ประเพณีบวชป่า ข. ประเพณีบุญบั้งไฟ ค. ประเพณีการไหลเรือไฟ ง. ประเพณีผัดดาโชน
6. โยนบัวรับบัว เป็นประเพณีของภาคใด ก. ภาคเหนือ ข. ภาคอีสาน ค. ภาคกลาง ง. ภาคใต้	17. ระเพณีลอยกระทงของภาคกลางได้รับอิทธิพลมาจากลักษณะข้อใดของภาคกลาง ก. มีพื้นที่ภูเขาสูง ข. เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำมีความอุดมสมบูรณ์ ค. ประชาชนทานข้าวเหนียวเป็นหลัก ง. เป็นศูนย์กลางความเจริญ
8. วิ่งควาย เป็นประเพณีของจังหวัดอะไร ก. ชลบุรี ข. ยโสธร ค. ร้อยเอ็ด ง. นครพนม	18. หากนักเรียนต้องการเข้าร่วมประเพณีบวชลูกแก้ว ควรเดินทางไปจังหวัดใด ก. แม่ฮ่องสอน ข. เชียงใหม่ ค. เชียงราย ง. เลย
9. บุญบั้งไฟ เป็นประเพณีของจังหวัดอะไร ก. ชลบุรี ข. ยโสธร ค. ร้อยเอ็ด ง. นครพนม	19. “ชาวเล” พบได้ที่ภาคใด ก. ภาคเหนือ ข. ภาคใต้ ค. ภาคกลาง ง. ภาคตะวันออก
10. ไหลเรือไฟ เป็นประเพณีของจังหวัดอะไร ก. ชลบุรี ข. ยโสธร ค. ร้อยเอ็ด ง. นครพนม	20. ประเพณีใดที่ปฏิบัติกันทั่วทุกภาค ก. ลอยกระทง ข. บุญบั้งไฟ ค. บวชลูกแก้ว ง. การวิ่งควาย
11. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ก. บุรพา ข. อีสาน ค. พายัพ ง. ทักษิณ	

3. แบบประเมินการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		การแสดง ความคิดเห็น	การ ยอมรับ ฟังคนอื่น	การทำงาน ตามที่ได้รับ มอบหมาย	ความมี น้ำใจ	การมีส่วนร่วม	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
	รวมเฉลี่ย						

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15	หมายถึง	ดี
8 – 11	หมายถึง	พอใช้
ต่ำกว่า 8	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

4. แบบประเมินการประเมินการนำเสนอผลงาน

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					คะแนนรวม
		เนื้อหาที่นำเสนอถูกต้อง	มีความคิดสร้างสรรค์น่าสนใจ	พูดชัดเจน สบตาผู้ฟัง	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม	การตรงต่อเวลา	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
	รวมเฉลี่ย						

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ 3 คะแนน
2. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
3. ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นบางส่วน	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

12 – 15	หมายถึง	ดี
8 – 11	หมายถึง	พอใช้
ต่ำกว่า 8	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
ตำแหน่ง.....

5. แบบประเมินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อที่								คะแนน รวมเฉลี่ย
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
										รวมเฉลี่ย

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3	หมายถึง	ดี
ระดับ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
ตำแหน่ง.....